

af aftaleforholdene i branchen. Det er efter forslagsstillernes opfattelse uheldigt, at benzinforhandlerne således har mistet den beskyttelse, som andre svage parter i et kontraktforhold har.

Endvidere finder forslagsstillerne, at det er uheldigt, at strukturtilpasningen i branchen i vid udstrækning sker i kraft af leverandørselskabernes dispositioner med hensyn til tilskud og subsidier, der i praksis har haft den virkning, at antallet af selvstændige benzinforhandlere er gået betydeligt ned i sammenligning med de selskabsejede benzinsalgssteder. Dette har haft uheldige beskæftigelsesmæssige konsekvenser, idet de selvstændige benzinforhandlere som nævnt i reglen driver anden virksomhed sideløbende med salget af motorbrændstoffer, typisk autoværksteder, og disse virksomheder bukker i mange tilfælde under, når virk-

somheden med salg af motorbrændstoffer må indstilles som følge af urimelige konkurrencevilkår. Denne udvikling stiller forbrugerne dårligt, især med hensyn til mindre reparationer og service, idet afstanden til værksteder m.v. øges.

Endelig er det forslagsstillernes opfattelse, at de herskende konkurrenceforhold i branchen på længere sigt bevirker, at forbrugerpriserne ikke bliver de lavest mulige, idet en udvikling, hvorefter en stigende del af detailsalget af motorbrændstoffer sker fra de af leverandørerne drevne salgssteder og på prisvilkår, der fastsættes af leverandørerne, indebærer, at konkurrencen i detailledet ikke bliver reel.

Med de senest foreliggende tal fra monopoltilsynet kan avancestrukturen i øre/liter illustreres således:

	<i>Benzin</i>	<i>Diesel</i>	<i>Autogas</i>
Distributionsavance (en gros salg)	43,4	29,3	ingen godk. avance
Forhandleravance (detailsalg)	30,2	23,3	27,3

Der er efter forslagsstillernes opfattelse herved tale om en urimelig stor distributionsavance, hvilket viser sig ved de priser, hvortil leverandørselskaberne sælger til frie aftagere (f.eks. vognmænd). Forslagsstillerne skønner, at en frigørelse af branchens detailløb på længere sigt vil kunne bevirke et fald i forbrugerpriserne.

7. Hensigten med lovforslaget er at tilvejebringe en højere grad af konkurrence inden for distributionen af motorbrændstoffer, således at der skabes mulighed for et frit erhvervsvalg til gavn for beskæftigelsen og forbrugerne, og således at der opnås en fri konkurrence også i leverandørledet.

Dette søges opnået først og fremmest ved:

- 1) Indførelse af en almindelig adgang for de selvvejende benzinforhandlere til opsigelse af kontraktforholdet i forbindelse med afvikling af et gældsforhold.
- 2) Forbud mod tinglyste konkurrencebegrænsende bestemmelser på faste ejendomme uden sammenhæng med et løbende forhandlerforhold.
- 3) Regulering af afviklingen af materiellån til undgåelse af spild af værdier.
- 4) Beskyttelse af forpagterne/lejerne af leverandørejede benzinsalgssteder mod følgerne af vilkårlige opsigelser.
- 5) Forbud mod konkurrenceforvridende tilskud og subsidier fra leverandørselskabernes side.

Det er interessant at bemærke, at den foran nævnte EF-forordning indeholder dispensationer

for så vidt angår konkurrencebegrænsningsreglerne i EF-traktaten for to brancher, nemlig foruden tankstationer levering af øl. For sidstnævnte branche er der allerede gennemført en særskilt lovgivning i Danmark, nemlig loven om restaurations- og hotelvirksomhed m.v. (lovbekendtgørelse nr. 141 af 30. marts 1978), hvis § 14 i realiteten forhindrer bryggerier m.v. i at drive virksomhed i detailledet. Lovforslaget er således ikke så vidtgående som disse regler, idet det ikke forhindrer leverandørselskaberne i at drive virksomhed i detailledet.

Afslutningsvis bemærkes, at leverandørselskaberne som forsvar for de langvarige bindinger har anført, at disse er en forudsætning for, at leverandørselskaberne vil investere i detailledet.

Hvis noget sådant overhovedet er ønskeligt, kan forslagsstillerne ikke dele denne opfattelse, idet selskaberne fortsat vil kunne sikre deres investeringer gennem pantebreve, lånekontrakter m.v.

8. Forslaget skønnes ikke at få økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Lovforslaget skal gælde for kontrakter om levering af motorbrændstoffer af enhver art til videre salg.

Loven vil således finde anvendelse på alle tilfælde, hvor en selvstændig benzinforhandler driver virksomhed med køb af motorbrændstoffer til vi-